

Svar på skriftligt spörsmål SSS 675/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål omställningen för teknisk slöjd och om att förbättra studerandes tekniska färdigheter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 675/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Olavi Ala-Nissilä/cent:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att förbättra ställningen för teknisk slöjd och de studerandes tekniska färdigheter?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014 har läroämnet slöjd som uppdrag att lära eleverna att behärska en slöjdprocess i sin helhet. Slöjd är ett läroämne där eleverna med hjälp av många olika slags material får uttrycka sig genom att skapa för hand, genom att formge och genom att använda teknologi. Slöjd är en viktig del av den grundläggande utbildningen och ger den unga färdigheter att självständigt eller gemensamt planera och framställa en produkt eller ett alster och att utvärdera den egna eller gemensamma slöjdprocessen. Att slöjda innebär undersökande, kreativt och experimentellt arbete där man fördomsfritt väljer olika visuella, materiella och tekniska lösningar och framställningsmetoder. Dessa färdigheter behövs både i vardagen och i arbetslivet. Slöjden ska också utveckla elevernas rumsuppfattning, taktila känsla och förmåga att skapa med händerna, vilket främjar de motoriska färdigheterna, kreativiteten och förmågan att planera. I slöjden framhävs självständig planering och skapande. Slöjdens betydelse ligger i den långsiktiga och innovativa arbetsprocessen samt i upplevelser som ger tillfredsställelse och stärker självkänslan.

I timfördelningen som den förra regeringen gav 2012 är slöjd en del av konst- och konstämnesgruppen i årskurs 1–9. Antalet årsveckotimmar i slöjd som är gemensamt för alla förblev på den tidigare nivån under hela den nioåriga grundläggande utbildningen men koncentreras till den tidigare undervisningen i årklasserna 1–6. Undervisningen per vecka minskar i praktiken före slutbedömningen i årskurs 9 och är i praktiken antingen ett valbart ämne som fördjupar slöjdundervisningen eller ett tillämpligt valbart ämne. Utbildningsanordnaren kan dela minst fyra årsveckotimmar av de för alla gemensamma minimiantalet timmar i slöjd på årskurserna 1–2, minst fem årsveckotimmar på fyra år i årskurserna 3–6 och två årsveckotimmar på de tre högsta årskurserna 7–9. I praktiken torde dessa två timmar placeras i årskurs 7 och därefter är undervisningen ett möjligt valbart ämne.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 675/2018 rd

Det kan också anvisas lektioner för undervisning i slöjd bland de valbara timmarna för konst- och färdighetsämnen som det anvisas sammanlagt 6 timmar för i årskurserna 1-6 och fem i årskurserna 7-9 (11 timmar totalt som kan anvisas för läroämnena huslig ekonomi, slöjd, bildkonst, musik eller gymnastik i årskurserna 1–9).

Slöjd kan också undervisas i som särskilt valbart ämne (sammanlagt 9 årsveckotimmar i den nya timfördelningen 2012). Det valbara ämnet i anslutning till slöjd kan till exempel kallas teknisk slöjd, teknologi eller vara ett annat kompetensområde som lämpar sig för annan teknisk slöjd. Målen, innehållen och bedömningen bestäms lokalt för den valfria slöjdens del. I praktiken torde den här timresursen för den nya timfördelningens del också styras till årskurserna 1-6 (när minitimmarna börjar tillämpas tre veckotimmar i det valbara ämnet i praktiken för årskurserna 1-6 och 6 för årskurserna 7-9). Valfriheten är ny i årskurserna 1–6 men största delen av de egna läroämnesbetoningarna koncentreras i praktiken fortfarande på den 8:e och 9:e årskursen och ämneslärarna. Ett tillämpligt valfritt ämne kan utgöras av att huvudvikten ligger på arbetsmetoderna i teknisk slöjd.

I den nuvarande timfördelningen finns tilläggstimmar i den för alla gemensamma undervisningen i konst- och färdighetsämnen och även slöjd som undervisningsämne hör till gruppen. För största delen av skoleleverna har sålunda studierna i färdighets- och konstämnen ökat. Utbildningsanordnarna själva har en nyckelposition när det gäller lärokursens inriktning.

Grunderna för läroplanen började användas i årskurserna 7–9 hösten 2017. Den genomsnittliga cykeln för förnyande av grunderna i läroplanen har varit ca tio år. Hittills har en ändring av timfördelningen inte diskuterats. I det hänseendet finns det även behov av utforskad kunskap. Vi behöver mer kunskap om hur mycket konst- och färdighetsämnen som väljs och sålunda studeras. Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) inledde 2016 en bedömning av verkställande av grunderna i läroplanen. Som en del av det granskas utfallet av timfördelningen i fråga om anordnarna som samplet omfattar. Dessutom kommer undervisnings- och kulturministeriet särskilt överens med Utbildningsstyrelsen om utarbetande av en utredning där verkställande av timfördelningen med tanke på konst- och färdighetsämnena, slöjd inklusive bildar infallsvinkeln. Som en del av lärardatainsamlingen som Statistikcentralen genomförde 2019 frågas enligt utbildningsanordnare efter antalet undervisningstimmar i läroämnena som undervisas inom den grundläggande utbildningen.

Betydelsen av teknisk slöjd för de ungas färdigheter i hantverk och förmåga att arbeta långsiktigt är stor. Det är viktigt att man går vidare i frågan utgående från utforskad kunskap.

Helsingfors 21.3.2019

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen